

บทที่ 5
สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มุ่งที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของบุคลากรในวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ เชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดการงานบุคคล และสวัสดิการ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้ทราบถึงความต้องการของบุคลากรในวิทยาเขตฯ ข้อมูลที่ได้มานี้เป็นข้อมูลที่สำรวจในภาคต้นปีการศึกษา 2524 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์ โดยแยกบุคลากรเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ กลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำ

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 เพศ ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งกลุ่มอาจารย์และพนักงาน ลูกจ้างประจำ คือ ร้อยละ 71.81 และ 70.91 ตามลำดับ

1.2 อายุ กลุ่มอาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.69 พนักงานและลูกจ้างประจำที่มีมากที่สุด มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.70

1.3 สถานภาพ ในการสมรส ประชากรส่วนใหญ่ทั้งอาจารย์ และพนักงาน ลูกจ้างประจำมีสถานภาพการสมรส คือ แต่งงานและอยู่ด้วยกัน

1.4 ระดับการศึกษา ในปัจจุบัน กลุ่มอาจารย์มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี กลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำ มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่า ป.ว.ช.

1.5 อายุราชการ กลุ่มอาจารย์ มีอายุราชการสูงเป็นส่วนใหญ่ คือ 6-10 ปี ร้อยละ 30.20, 11-15 ปี ร้อยละ 24.83, 16-20 ปี ร้อยละ 16.11 ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก ส่วนพนักงานและลูกจ้างประจำ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.48

1.6 ระดับอัตราเงินเดือน ในช่วงที่สำรวจข้อมูล คือภาคต้นปีการศึกษา 2524 (บัญชี 2) กลุ่มอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนระหว่าง 4,001-6,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.35 กลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำคิดเป็นร้อยละ 61.29 มีอัตราเงินเดือน

ต่ำกว่า 2,000 บาท

1.7 บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมาจากที่อื่น ในกลุ่มอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 51.68 ในจำนวนที่มาจากหน่วยงานราชการถึงร้อยละ 54.55 และห้างร้าน บริษัท เอกชน ร้อยละ 25.97 พนักงานและลูกจ้างประจำ มีประสบการณ์ในการทำงานจากที่อื่นร้อยละ 54.84 และในกลุ่มที่มาจากงานส่วนตัว และห้างร้านบริษัทเอกชน ในอัตราที่เท่ากันคือ ร้อยละ 29.41

2. ข้อมูลด้านการจัดการงานบุคคล

2.1 เกี่ยวกับภาระเงินเดือน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการงานบุคคลที่มีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจ รวมทั้งหัวใจใหม่บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาข้อมูลในแง่ความเห็นเกี่ยวกับความยุติธรรมในการเลื่อนขั้นเงินเดือนมากกว่า 1 ชั้นของวิชาเขตฯ กลุ่มอาจารย์มีความเห็นที่ไม่ดีใจ ซึ่งอาจจะแปลความหมายได้ทั้งไม่แน่ใจว่ายุติธรรมหรือไม่ค่อยยุติธรรม คิดเป็นอัตราร้อยละ 40.74 ส่วนกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำเห็นว่ายุติธรรมมีเหตุผลที่พอสมควรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.94 และเมื่อพิจารณาความเห็นต่อเรื่องที่ว่า ถ้าการเลื่อนขั้นเงินเดือนมากกว่า 1 ชั้นไม่ยุติธรรม จะมีผลกระทบของขวัญและกำลังใจหรือไม่นั้น กลุ่มอาจารย์มีความเห็นว่ามีผลมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.24 กลุ่มที่สองลงมาคือไม่ออกความเห็นถึงร้อยละ 18.12 ซึ่งกลุ่มนี้อาจไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเลื่อนขั้นเงินเดือนมากกว่า 1 ชั้นก็เป็นได้ สำหรับกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำนั้นก็มีความเห็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับกลุ่มอาจารย์คือ มีผลมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.26 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการเลื่อนขั้นเงินเดือนมากกว่า 1 ชั้นที่มหาวิทยาลัยฯ ไม่สามารถจัดสรรให้เป็นทีพอใจแก่ทุกคนได้ เนื่องจากเปอร์เซ็นต์ของการเลื่อนเงินเดือนมากกว่า 1 ชั้นนั้น มีเพียง 15 % ของบุคลากร ในแต่ละระดับชั้นเท่านั้น และบุคลากรมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ว่ามีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างมาก ซึ่งตรงกับสมมติฐานในข้อ 1

2.2 ในการปฏิบัติงานนั้น หากผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ ความสามารถของตนแล้วก็จะมีความพอใจในงาน และเมื่อปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถแล้วมีความก้าวหน้าในงาน ก็จะทำให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงานมากขึ้น จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้บุคลากรส่วนใหญ่พอใจงานในหน้าที่คือกลุ่มอาจารย์พอใจถึงร้อยละ 69.13 และกลุ่มพนักงาน

และข้าราชการประจำ ร้อยละ 48.38 ทั้งนี้ เนื่องจากวิทยาเขตฯ ได้จัดให้บุคลากรที่ทำงานตาม ความรู้ความสามารถ ตามความเห็นในตารางที่ 8 กลุ่มอาจารย์และพนักงานลูกจ้างประจำมีความ เห็นว่าวิทยาเขตฯ ให้ความสำคัญที่ให้ปฏิบัติตามความรู้ คิดเป็นร้อยละ 95.97 และ 90.32 ตามลำดับ ทั้งนี้ จึงสรุปได้ว่าวิทยาเขตฯ สามารถจัดการให้บุคลากรปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถทำให้ บุคลากรมีความพอใจในงาน ตรงตามสมมติฐานข้อ 2

2.3 การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการจัดการงาน บุคคล ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการอบรมบุคลากรในระหว่างทำงาน จากผล การวิเคราะห์ข้อมูลในข้อที่ว่าวิทยาเขตฯ ได้สนับสนุนและส่งเสริมในการศึกษาต่อหรือหาความรู้เพิ่ม เติมมากขึ้นเพียงใดนั้น กลุ่มอาจารย์มีความเห็นว่าวิทยาเขตฯสนับสนุนปานกลาง สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 40.97 ส่วนกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำนั้น กลุ่มที่ไม่ออกความเห็นและกลุ่มที่มีความเห็นว่าสนับสนุน น้อยมาก มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.71 ส่วนความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการ อบรมในระหว่างทำงานเป็นระยะ ๆ จะทำให้มีความรอบรู้ในการทำงานดีขึ้นและมีโอกาสก้าวหน้าขึ้น ในกลุ่มอาจารย์ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างมากมีอัตราใกล้เคียงกัน คือกลุ่มที่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 40.27 และเห็นด้วยอย่างมากคิดเป็นร้อยละ 36.24 และกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำก็เช่นกัน เห็นด้วยอย่างมากถึงร้อยละ 25.81 แสดงว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการอบรม จึงสรุป ได้ว่าวิทยาเขตฯ ไม่สามารถสนับสนุนให้บุคลากรได้ลาศึกษาต่อหรือหาความรู้เพิ่มเติมได้เพียงพอ ตรงตามสมมติฐานข้อ 3

3. ข้อมูลสวัสดิการ

3.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลบุคลากรเกี่ยวกับสวัสดิการ ส่วนใหญ่ของวิทยาเขตฯ มีรายได้ โดยเฉพาะกลุ่มอาจารย์คิดเป็นอัตราร้อยละ 95.30 ทั้งนี้ เนื่องจาก วิทยาเขตฯ ได้เปิดสอนภาษา นาย อาจารย์จึงมีรายได้พิเศษ นอกจากอาจารย์บางคนที่ไม่ประสงค์ จะสอนเท่านั้น ส่วนพนักงานและลูกจ้างประจำมีรายได้พิเศษคิดเป็นร้อยละ 58.06 และที่ไม่มีรายได้ พิเศษถึงร้อยละ 41.94 ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานและลูกจ้างประจำจะมีรายได้พิเศษเฉพาะผู้ที่เกี่ยว ข้องกับการสอนภาษาเท่านั้น สำหรับรายได้พิเศษที่ได้รับนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีรายได้พิเศษประมาณ 1,001 - 2,000 บาท โดยเฉลี่ยต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 49.30 กลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำ มีรายได้พิเศษโดยเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.30

3.2 เมื่อถามความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มอาจารย์ที่พอใจกับไม่ มีทั้งมีอัตราสูงคิดเป็นร้อยละ 45.64 และที่อึดอัดรองในอัตราใกล้เคียงคือ ไม่ดีบางครั้งต้องกู้หนี้ยืมสิน คิดเป็นร้อยละ 42.28 ทั้งนี้แม้ว่าจะมีรายได้อื่นๆ แต่ก็ได้รับไม่เพียงพอต่ออัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพราะอัตราค่าสอนในภาคค่ำต่อชั่วโมงที่กำหนดไว้ในระดับ ป.ว.ช. ได้รับ ชั่วโมงละ 40 บาท ระดับ ป.ว.ส. ชั่วโมงละ 50 บาท และจะเปิดได้เฉพาะนอกเหนือจากชั่วโมงสอนที่เป็นฐานในระดับ ป.ว.ช. 15 ชั่วโมง หรือ ป.ว.ส. 10 ชั่วโมง จากการสอนในภาคค่ำเท่านั้น อัตราค่าสอนนี้ได้ใช้กันมาเป็นเวลานาน และไม่ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำนั้นฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีกว่ากลุ่มที่มีสินถึงร้อยละ 80.64 ทั้งนี้ เนื่องมาจากมีรายได้น้อย

3.3 ในค่านันทนาการ ซึ่งเป็นสวัสดิการส่วนหนึ่งเกี่ยวกับจัดให้มีสถานที่พักผ่อนสันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจนอกเวลายางานนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลบุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิทยาเขตฯ ไม่จัดถึงร้อยละ 80.54 ในกลุ่มอาจารย์ และ 96.77 ในกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำ สำหรับสวัสดิการเพิ่มที่วิทยาเขตฯ จัดให้ นั้น ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ากลุ่มของบุคลากรที่พอใจและเฉย ๆ มีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก คือในกลุ่มอาจารย์ที่พอใจคิดเป็นร้อยละ 40.27 และเฉย ๆ คิดเป็นร้อยละ 38.93 และที่ไม่พอใจและไม่พอใจมากรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 19.02 สำหรับกลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำนั้น ความเห็นว่าพอใจนั้นคิดเป็นร้อยละ 35.48 ที่เฉย ๆ คิดเป็นร้อยละ 32.26 และที่ไม่พอใจและไม่พอใจมากรวมกันร้อยละ 16.13 ทั้งนี้ เนื่องจากวิทยาเขตฯ มีงบประมาณจำกัด จึงไม่สามารถให้สวัสดิการจนเป็นที่พอใจแก่ทุกคนได้ ซึ่งตรงกับสมมติฐานในข้อ 4

3.4 สำหรับความเห็นที่ว่า "สวัสดิการที่ค้ำชูช่วยส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจงานมีขวัญและกำลังใจดี ผลที่ตามมาคือทำให้คนมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น" นั้น บุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างมาก ในกลุ่มของอาจารย์เห็นด้วยอย่างมากคิดเป็นร้อยละ 46.98 และเห็นด้วยร้อยละ 45.64 กลุ่มพนักงานและลูกจ้างประจำเห็นด้วย ร้อยละ 54.84 และเห็นด้วยอย่างมากร้อยละ 22.58 กล่าวโดยสรุปบุคลากรของวิทยาเขตฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความเห็นนี้ ซึ่งตรงกับสมมติฐานในข้อ 4 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการงานบุคคล

1. เกี่ยวกับการสรรหาบุคลากร ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นต้นของการจัดการงานบุคคลในการที่จะได้คนที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของหน่วยงานมาทำงานในวิทยาลัยฯ ควรที่จะให้วิทยาเขตฯ ได้มีโอกาสหรือมีส่วนร่วมในการสรรหานี้บ้าง แม้ว่าในระยะเปลี่ยนของคณะกรรมการข้าราชการครูจะกำหนดให้ อนุกรรมการข้าราชการครูของกรมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสรรหาก็คง วิทยาเขตฯ ในฐานะผู้ต้องการบุคลากร ควรจะมีส่วนร่วมเข้าไปเป็นกรรมการพิจารณาสรรหาด้วย เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมตามความต้องการของวิทยาเขตฯ

2. การเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยเฉพาะกรณีเลื่อนขั้นเงินเดือนเกินกว่า 1 ขั้น เพื่อให้บุคลากรของวิทยาเขตฯ มีความรู้สึกว่าการพิจารณานับวิทยฐานะ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกำลังใจในการทำงานที่ วิทยาเขตฯ นำที่จะกำหนดขั้นตอนและมาตรฐานการประเมินผลงานออกมาอย่างเปิดเผยและเด่นชัด เพื่อให้บุคลากรได้ทราบ ไม่ควรจะใช้ระบบหมุนเวียน เพราะจะทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพหมดกำลังใจได้

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะการสนับสนุนให้บุคลากรได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมที่ วิทยาเขตฯ นำที่จะสนับสนุนให้บุคลากรได้ไปอบรมระยะสั้นในช่วงที่ปิดภาคการศึกษาตามหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่เปิดอบรม โดยวิทยาเขตฯ เป็นผู้จัดส่งเข้าอบรมอย่างเป็นทางการจะเป็นการส่งเสริมในก้าพัฒนาบุคลากรได้อย่างดี

4. การแต่งตั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารภายในวิทยาเขตฯ นำที่จะพิจารณาหาทางสรรหาเป็นระบบเสียกั้ง โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งและระยะเวลาดำรงตำแหน่งไว้ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถได้มีโอกาสเข้ามาแสดงผลงาน ทั้งจะทำให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่าที่จะเป็นระบบการแต่งตั้ง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้เกิดการเลื่อนหรือลดหย่อนได้บ้าง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการ

1. สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ของวิทยาเขตฯ โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อย มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อน วิทยาเขตฯ นำที่จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

1.1 จัดตั้งร้านสหกรณ์ของวิทยาเขตฯ จำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคที่
จำเป็นต่อการครองชีพ ในราคาที่ถูกลงกว่าราคาของตลาด

1.2 จัดหาหนังสือส่งบุตรของบุคลากรในวิทยาเขตฯ ไปโรงเรียน เช่น
เที่ยวชมที่หน่วยราชการหลายหน่วยในจังหวัดเชียงใหม่ได้จัดขึ้น เช่นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กองบิน
ที่ 41 เป็นต้น

1.3 จัดหาเงินสำรองจ่ายจากเงินรายได้ของวิทยาเขตฯ เพื่อจ่ายค่าเช่า
เรียนบุตร และค่ารักษาพยาบาลแก่บุคลากรก่อนในทันทีที่ส่งเบิก เนื่องจากขั้นตอนในการเบิกจ่ายจาก
คลังจังหวัดมีระยะเวลาพอสมควร ซึ่งจะช่วยเหลือความเดือดร้อนให้แก่บุคลากรได้

1.4 การจัดสรรที่ดินและอาคารเช่าซื้อ ซึ่งบุคลากรในวิทยาเขตฯ ได้เสนอแนะ
ให้วิทยาเขตฯ พิจารณาทำเป็นการภายในขอบเขตที่จะทำได้ ซึ่งอาจจะเป็นช่องทางที่จะช่วยเหลือ
ความเดือดร้อนในเรื่องบ้านพักไม่เพียงพอได้ โดยวิทยาเขตฯ อาจจะเป็นหน่วยงานประสานงานให้
บริษัทเอกชนจัดเสนอโครงการที่น่าสนใจและคิดค่างานหลังเงินกู้ระยะยาวที่มีดอกเบี้ยต่ำทำให้ หรือ
อาจจะจัดสรรเงินรายได้ส่วนหนึ่งมาจ่ายชดเชย สำหรับผู้ที่ประสงค์จะไม่เช่าบ้านพักในวิทยาเขตฯ เช่น
ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จ่ายเงินชดเชยให้แก่บุตรของบุคลากรที่มีได้เช่าเรียนในโรงเรียนสาธิต
จุฬา มีละ 900 บาทต่อคนเป็นต้น ซึ่งผู้เขียนคิดว่าน่าที่จะเป็นแนวทางพิจารณาแก้ปัญหาบ้านพักไม่เพียง
พอได้บ้าง

2. สวัสดิการด้านการศึกษา วิทยาเขตฯ น่าที่จะพิจารณาจัดทำสิ่งพิมพ์ของวิทยาเขตฯ
เพื่อเป็นแหล่งกระจายข่าวภายในวิทยาเขตฯ รวมทั้งแสดงผลงานการดำเนินงานในโครงการสำคัญ
หรือข่าวสารทางราชการที่สำคัญ เช่นระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่ได้นำไปแก้ไขเพิ่มเติม โดยจัดทำ
ออกเป็นระยะ รวมทั้งส่งเสริมผลงานทางวิชาของบุคลากร เช่นโครงการจัดทำทำรา เป็นต้น

3. สวัสดิการด้านนันทนาการ ควรจัดสถานที่สันทนาการให้แก่บุคลากร เป็นสัดส่วน
แก่ชีวิต ความค่าเรียนร้องของบุคลากรจำนวนมาก จัดหนังสือพิมพ์ วารสารทางวิชาการหรือเกมส์ต่าง ๆ
ไว้เพื่อให้บุคลากรได้เข้าไปพักผ่อนยามว่างงานและจัดสถานที่รับประทานอาหารกลางวันของอาจารย์
และข้าราชการไว้เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับนักศึกษา ทั้งนี้จะเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรได้พักผ่อนสันทนาการ
ซึ่งสรรถกันอันจะบังเกิดผลดีในด้านการทำงานระหว่างบุคลากรด้วย

อนึ่ง เพื่อให้การจัดการงานบุคคลและสวัสดิการของวิทยาเขตฯ เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นระยะ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้เหมาะสมกับ

กาลสมัย ทั้งยังจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากร อันจะส่งผลดีต่อการ
ดำเนินงานของวิทยาเขตฯ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย